

Gemindeszake

Landgraaf

De stadskrant
voor iedereen!

nr. 11

Begroting 2025 sluitend, ombuigingsvoorstellen op komst

Het 'ravinjaar' 2026, ombuigingen, minder inkomsten van de Rijksoverheid. Begrippen die u misschien al eerder in het nieuws voorbij hoorde komen. Gemeenten staan de komende jaren voor een grote financiële uitdaging. Een belangrijke vraag is dan ook: hoe staan we ervoor ervoor?

Wethouder Christian Wilbach heeft met zijn collega's uit het college van burgemeester en wethouders de begroting met veel aandacht gemaakt. Tijdens de raadsvergadering van 7 november is deze met de gemeenteraad besproken.

Wethouder Wilbach legt uit:

'Er is de komende tijd geen geld voor nieuwe plannen. En om in de toekomst nieuw beleid te kunnen vormgeven gaan we begin 2025 kijken naar bezuinigingsvoorstellen. Dat doet altijd pijn. Maar dat doen we zodat we in de toekomst weer ruimte en geld hebben voor nieuwe plannen. Pijn voor perspectief noemen wij dat.'

Minder geld van het Rijk

Gemeenten krijgen het overgrote deel van hun geld van de landelijke overheid, via het zogenaamde Gemeentefonds. Dit geld gebruikt een gemeente voor verschillende taken. Deze taken zijn bijvoorbeeld: het onderhouden van wegen, het helpen van mensen met een uitkering en het organiseren van sport en cultuur.

Vanaf 2026 krijgen alle gemeenten minder geld van het Rijk. Zo komt er minder geld om deze taken uit te voeren. Op hetzelfde moment zorgen prijsstijgingen ervoor dat alles duurder wordt. Het bouwen van huizen, het onderhouden van wegen, de zorg; alles wordt duurder. Hierdoor worden de uitgaven voor gemeenten steeds hoger, terwijl er minder geld binnenkomt.

Wethouder Christian Wilbach (Financiën): 'De begroting van 2025 is sluitend, maar we ontkomen niet aan bezuinigingen in de nabije toekomst.'

Wethouder Wilbach: 'De situatie is hetzelfde als bij mensen thuis. Als je vaste kosten, zoals die van de huur, de levensmiddelen, het gas, water en licht, je telefoon of televisie stijgen maar je krijgt niet of weinig meer salaris dan voel je dat in je portemonnee. Dat is wat er nu ook gebeurt bij onze begroting.'

Wat betekent dit voor onze inwoners?

'We moeten 5 miljoen besparen. Vergeleken met andere gemeenten staan we er in Landgraaf nog goed voor. In 2025 merken inwoners hier nog niets van. Ook is er nog steeds ongeveer 15 miljoen euro beschikbaar voor investeringen in transformatie, wegen, verkeersveiligheid, riolen en onderhoud van gebouwen. We hoeven hier niet op te besparen.'

Vooruit denken

'Het college begon al vroeg met het sparen van een groot deel van de ontvangen algemene uitkering van het Rijk. We hebben onze 'spaarpot' dus eerder goed aangevuld. We halen dit jaar 8 miljoen uit die spaarpot zodat we alle

uitgaven in 2025 in balans hebben. Alleen kunnen we dat niet blijven doen want dan raakt de pot leeg.

Ook waren we al eerder voorzichtiger met onze plannen. Hierdoor hebben we nu extra tijd om een ombuigingsvoorstel te maken. Zo kunnen we goed onderbouwde voorstellen aan de gemeenteraad presenteren. Andere gemeenten hebben deze tijd vaak niet en moeten nu al geforceerd een plan bij de gemeenteraad neerleggen. Wij geven de raad verschillende opties en laten duidelijk zien waarom we bepaalde keuzes maken en andere opties laten liggen. We hebben de tijd om samen alle ideeën te bekijken en te beoordelen.

Dit is dus hét moment om ervoor te zorgen dat we in de toekomst alles weer in balans krijgen. Dan ontstaat er ook weer ruimte voor nieuwe plannen.'

Op de volgende pagina vindt u een compleet overzicht van onze inkomsten en waar we het geld in 2025 aan besteden.

Wist u dat:

- BsGW voor Belasting Samenwerking Gemeenten en Waterschappen Limburg staat;
- 29 van de 31 Limburgse gemeenten en het Waterschap Limburg samenwerken in BsGW;
- wethouder Christian Wilbach namens de gemeente Landgraaf in het bestuur zit;
- we door deelname aan de BsGW niet alleen de kwaliteit van de dienstverlening op peil houden maar ook kosten besparen.

Bekijk deze korte animatie als u wilt weten wat de BsGW precies doet:

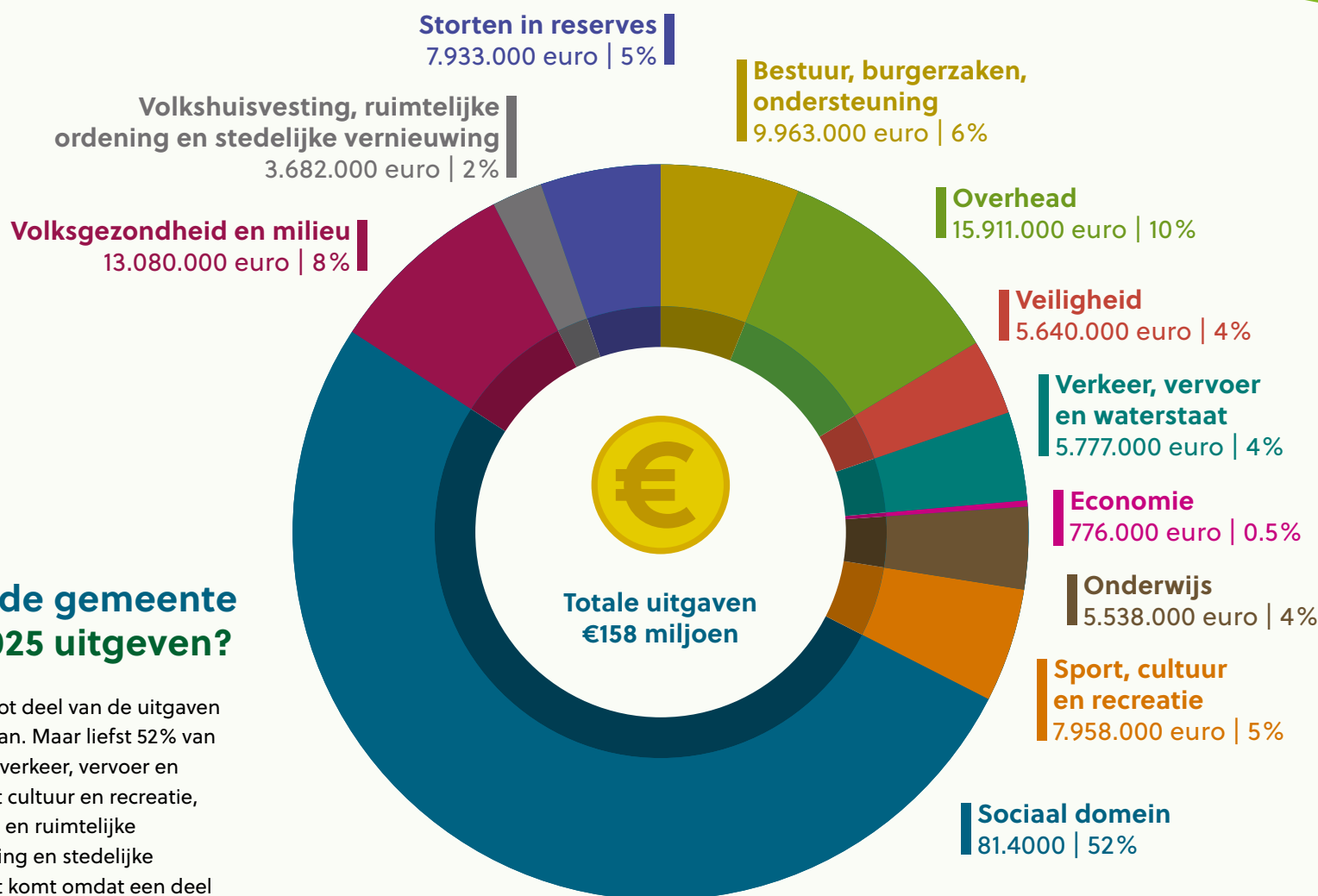

Begroting Gemeente Landgraaf 2025

Hieronder vindt u alle inkomsten én uitgaven in één overzicht. Het overzicht laat zien dat de gemeente sterk afhankelijk is van het geld dat van het Rijk komt. Dat is in totaal 70% van alle inkomsten in 2025. De lokale belastingen vormen 13% van alle inkomsten.

Let op:
De kosten zijn afgerond op hele getallen.

Hoe komt de gemeente aan haar geld?

Waarom gaat de gemeente haar geld in 2025 uitgeven?

Het is duidelijk dat een groot deel van de uitgaven naar het sociaal domein gaan. Maar liefst 52% van alle kosten. De kosten voor verkeer, vervoer en waterstaat, onderwijs, sport cultuur en recreatie, volksgezondheid en milieu, en ruimtelijke ontwikkeling, volkshuisvesting en stedelijke vernieuwing lijken laag. Dat komt omdat een deel van deze kosten over meerdere jaren afgeschreven worden. Daardoor staan ze maar voor een klein gedeelte in het uitgavenoverzicht van 2025.

Het Consuminderhuis zoekt kinder- en herenkleding!

Het Consuminderhuis helpt mensen die moeite hebben om rond te komen. De stichting begon in 2006. U kunt het Consuminderhuis in Landgraaf vinden aan het Sunplein. Jozé Schlösser en Theo Balter leiden het.

Wat doet het Consuminderhuis?

Mensen met een laag inkomen kunnen bij het Consuminderhuis kleding, huishoudspullen en speelgoed vinden. Ook bieden ze tijdelijke voedselhulp voor mensen die wachten op een aanvraag bij de Voedselbank of een uitkering. Het huis is afhankelijk van donaties en vrijwilligers. Er werken nu 48 vrijwilligers, vaak mensen die zelf ook ooit hulp nodig hadden. Ze helpen bijvoorbeeld met het sorteren van kleding, koken en schoonmaken.

Samenwerking met het Mens Ontwikkel Bedrijf

Het Consuminderhuis werkt samen met het Mens Ontwikkel Bedrijf (MOB). Hier kunnen mensen als vrijwilliger ervaring opdoen en zichzelf verder ontwikkelen. Zo'n 15 kandidaten van het MOB helpen nu mee. Voor sommigen is dit een manier om de Nederlandse taal te oefenen. Anderen gebruiken het om mensen te leren kennen en hun netwerk te

vergroten. Het Consuminderhuis is nu extra open op woensdagochtend om deze samenwerking verder uit te breiden.

Een plek voor iedereen

Wat het Consuminderhuis uniek maakt, is dat iedereen er welkom is. Mensen van verschillende culturen komen samen en leren van elkaar. Zo biedt het huis niet alleen hulp, maar ook een plek voor persoonlijke groei.

Uw hulp is nodig!

Hebt u thuis nog kleding liggen die u niet meer gebruikt? En kunnen deze nog een 2e ronde mee? Het Consuminderhuis zoekt vooral kinder- en herenkleding.

U kunt de kleding langs komen brengen op de volgende dagen:

Woensdagochtend van 09.00 - 12.00 uur

Donderdagochtend van 09.00 - 12.00 uur

Vrijdag van 09.00 - 16.00 uur

Wethouder Christian Wilbach met Michelle Plompen (ontwikkelcoach MOB), vrijwilligers en coördinatoren Jozé Schlösser en Theo Balter die zich allen inzetten voor het Consuminderhuis.

Feestdagen Burgerhoes

Wist u dat wij alleen op de feestdagen zelf gesloten zijn, maar op de tussenliggende dagen gewoon voor u klaar staan? Op 24 en 31 december sluiten wij wel al om 14.00 uur in plaats van om 17.00 uur. Hieronder staan alle openingstijden op een rij.

Week 52 (2024)

Maandag 23 december

Geopend van 8.30 – 17.00 uur

Dinsdag 24 december

Geopend van 8.30 – 14.00 uur

Woensdag 25 december/Kerstmis

Gesloten

Donderdag 26 december/Kerstmis

Gesloten

Vrijdag 27 december

Geopend van 8.30 – 17.00 uur

Week 1 (2025)

Maandag 30 december

Geopend van 8.30 – 17.00 uur

Dinsdag 31 december

Geopend van 8.30 – 14.00 uur

Woensdag 1 januari/Nieuwjaar

Gesloten

Donderdag 2 januari

Geopend van 8.30 – 17.00 uur

Vrijdag 3 januari

Geopend van 8.30 – 17.00 uur

Save the date!

Op 7 januari 2025 vieren we onze jaarlijkse nieuwjaarsborrel in de Pinkpopzaal van 19.00 tot 21.30 uur. Houd de volgende Gemeinezake en onze social media kanalen in de gaten voor meer informatie.

Vrouwen veilig, overal en altijd

Dat is in 2024 het onderwerp van Orange the World, de wereldwijde campagne tegen geweld tegen vrouwen en meisjes. Die vindt ieder jaar plaats van 25 november, de Internationale Dag tegen Geweld tegen Vrouwen, tot 10 december, de Internationale Mensenrechtendag.

Landgraafse bruggen oranje verlicht

In meer dan 100 landen worden in deze periode gebouwen oranje uitgelicht. De gemeente Landgraaf zet in de actieperiode de brug over de Hofstraat, de Newtonbrug, alle grote rotondes en de koepel van het Burgerhoes in het oranje licht. Zo laten we zien dat wij deze actie steunen.

Wilt u actief geïnformeerd worden over vergunningen, bouwplannen, verkeersbesluiten e.d. in uw eigen buurt of straat? Scan de QR-code en meld u aan.

Geweld tegen vrouwen en meisjes vindt bijna overal plaats

Op straat, bij het uitgaan, op het werk, op de sportclub, in cyberspace, in het openbaar vervoer, in het onderwijs, in de zorg, in studentenverenigingen, op festivals, op het strand, achter de voordeur. En op alle andere plekken waar mannen en vrouwen, jongens en meisjes elkaar ontmoeten.

Wordt ook #medestander

Als we allemaal medestanders zijn, kunnen we geweld tegen vrouwen en meisjes de wereld uithelpen. Als u een handtekening zet onder de petitie, geeft u aan dat ook u geweld tegen vrouwen en meisjes wilt stoppen.

Onderteken de petitie hier!
Of lees meer op orangetheworld.nl

Gemeente Landgraaf
Telefoon 14 045
landgraaf.
6370 AA Landgraaf

Receptie Burgerhoes
Sweelinckplein 1
Openingstijden:
08.30 - 17.00 uur
do 08.30 - 19.00 uur

Burger Inlooppunt
Sweelinckplein 1
Openingstijden:
10.00 - 15.00 uur

Klant Contact Centrum
Sweelinckplein 1 (Burgerhoes)
Openingstijden op afspraak:
08.30 - 17.00 uur en
do 08.30 - 19.00 uur
Balie ISD BOL:
op afspraak via 045-525 37 47,
er is geen vrije inloop.

Vormgeving en druk
Hamers | Alles voor een sterk merk

Fotografie
Gemeente Landgraaf, Jean Franssen

Tekst en redactie
Gemeente Landgraaf

Colofon

Deze krant is een uitgave van gemeente Landgraaf. Niets uit deze uitgave mag geheel of gedeeltelijk vervoelvoudigd, verspreid of op enigerlei wijze openbaar gemaakt worden, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente. Aan publicaties in deze krant kunnen geen rechten worden ontleend.

De gemeenteraad en het geld: de planning & control-cyclus

Waar geeft de gemeente geld aan uit? Dat beslist de gemeenteraad. De planning en control-cyclus helpt de raad om goede beslissingen te nemen. Dit proces zorgt ervoor dat de raad plannen kan maken en doelen kan stellen. Daarna kan de raad volgen hoe die plannen worden uitgevoerd en controleren of de doelen zijn bereikt. De P&C-cyclus is een herhalend proces van plannen maken en rapporteren over de voortgang.

Wist u dat:

de raad in één jaar met meerdere jaren tegelijk bezig is? Met de kadernota en de begroting kijkt de gemeenteraad een jaar vooruit. De bestuursrapportages geven informatie over het lopende jaar. Met de jaarrekening kijkt de raad terug naar het vorige jaar.

Midden in Landgraaf

Voor de rubriek Midden in Landgraaf vragen we raadsleden naar hun favoriete plek binnen de gemeente. PVV-raadslid Maarten Vankan vertelt over zijn band met FC Landgraaf:

'Mijn zoon begon in 2021 met voetballen bij FC Landgraaf. Hij was toen ongeveer even oud als toen ik begin jaren negentig mijn eerste balletje trapte op de velden van de toenmalige club SVN. In 2020 fuseerden SVN en RKS SV Sylvia tot FC Landgraaf. Sindsdien groeit het aantal leden van de club alleen maar.

Mijn zoontje startte bij de jeugd onder zeven jaar (JO7). Vrijwel tegelijkertijd begon ik als trainer bij JO7 en JO8. In die periode heb ik met veel plezier de trainingen voor ons team verzorgd. Op zaterdag coachte ik tijdens de wedstrijden.

Voetballen is leuk en gezond. Het is teamsport. Spelers leren op een sportieve en leuke manier omgaan met medespelers, tegenstanders,

scheidsrechters, trainers en leiders. Sport verrijkt het leven van elk kind. Bij een club maken kinderen nieuwe vrienden. Ze leren rekening houden met elkaar en vergroten hun zelfvertrouwen. Tijdens het sporten vergeten ze hun zorgen. Het is daarom fijn dat elk kind kan voetballen. Als dat voor ouders financieel niet haalbaar is, kunnen ze een beroep doen op het Jeugdfonds Sport en Cultuur.

Een tijdje terug werd bij FC Landgraaf de nieuwe kantine officieel geopend. De accommodatie zorgt ervoor dat de vereniging de uitstraling krijgt die zij verdient. Leden en supporters kunnen hier samen genieten van alles wat de bruisende club te bieden heeft.'

**GEMEENTE
RAAD**